

Við flóttafólki í Jordan

Flóttafólk í Jordan:

VESTURLENDSKUR POLITIKKUR AVGERÐ LAGNUNA HJÁ FLÓTTAFÓLKUM

Jordan er ímillum tey londini í heiminum, sum tekur ímóti flest flóttafólkum. Fólkini liva í legum, og Zaatari-legan, sum er tann næststørsta í heiminum er voksin so skjótt, at hon næstan er vorðin ein býur. Ettie Higgins, varðaleiðari hjá UNICEF í Jordan, avvísir, at legan er ein býur og eftirlýsir, at vesturheimurin bindir seg til longri stuðulsavtalir við legurnar

REGIN WINTHER POULSEN

Tað eru nøkur ár síðani, at flóttafólkastreymurin fór um allan heim. Myndirnar av fólki, sum høvdu fjakkað gjøgnum alt Evropa og av børnum, sum skolaðu upp á strendurnar í Grikkalandi, standa prentaðar í sinnið á flestu vesturlendingum. Kríggjið í Sýria, ið førði til størstu flóttafólkakreppuna síðani annan heimsbardaga er ikki av enn, men fá geva sær fær um, at bert ein brotpartur av teimum, sum vóru á flótta frá Sýria komu til Evropa. Í Jordan eru eitt nú 700.000 skrásett flóttafólk av sýriskum uppruna og hýsir landið fleiri legum, har túsundtals fólk, ið eru flýggjað úr heimi sínum, búa.

Jordan er sum heild ógvuliga samansett av flóttafólkum. Fleiri lond í miðeystri havi verið merkt av ófriði og óstøðugleika, og orsaka av, at Jordan ikki hevur verið merkt av hesum, hava nógv flóttafólk úr grannalondunum leitað sær har til frið. Tá tú tosar við hýrurvogsførarar, er tað púra vanligt, at teir kalla seg palestinen-sarar og ikki jordanar, hóast teir flestu av teimum ongantið hava

verið í Palestina. Avbjóðingin hjá Jordan við sýrisku flóttunum hevur verið at útbúgva børnini. Vandir er tí fyrri, at eitt heilt ættarlið, sum einaferð skal byggja land í Sýria, stendur uttan útbúgving og førleikar.

Yvirvaksin býur

Tá fólk ímynda sær flóttalegur, síggja tey flestu allarhelst tjöld fyrri sær. Fólk, sum liva við vatn- og mattrotið. Uttan skúlar og sosiala hjálp. Hóast Zaatari flóttalegan, sum hýsir áleið 80.000 fólki, ikki er beinleiðis væl bygd, búa fólkini í húsvognum og hava vatn til bústaðirnar, og tað er betri enn vanligt á tilíkkum stöðum. Gøturnar minna mest um eina yvirvaksna bygd, tí handilsgøtur við bæði mati, klæðum og kaffistovum eru á høvuðsgongugøtunum.

Væntaði at sleppa heim eftir nakrar mánaðir

Ein, sum eg hitti á ferðini í leguni, er 31 ára gamli Adil. Hann greiðir frá, at Zaatari er broytt nógv, síðani hann flutti til hana fyrri fimm árum síðani. Adil ger sjálvboðið arbeiði við at fylgja útlendingum, sum koma á vitjan á leguni runt. Hann

arbeiddi við flutningi í Sýria. Hann greiðir eins og so nógv flóttafólk í Jordan frá, at hann hevði bara roknað við at verið í landinum í eini 2-3 mánaðir, men at hann nú hevur átt tvey børn á leguni.

Adil sigur sjálvur, at legan næstan er vorðin ein býur. Hann sigur, at sjúkrahúsini rigga væl og at vatn rennur til húsvognarnar nú. Hann sigur eisini, at tey nú hava nakað av atgongd til streym og so vísir hann á, at tey hava eitt ríkt handilslív og at tað eitt nú ber til at keypa húsdjór, um ein vil tað.

Nógv av teimum, sum búa í Zaatari leguni arbeiða uttanfyri leguna, og talan er um bæði børn og vaksin. Orsaka av, at legan liggur tætt við fleiri býir, fáa fólk arbeiði uttanfyri leguna, og fara til arbeiðis um morgunin og koma aftur seint seinnapart. Einasti peningurin íbúgvarnir beinleiðis fáa er áleið 200 krónur (20 JD) um mánaðin at keypa mat fyrri. Peningurin kann einans brúkast í tveimum innkeypssentrum, sum UNHCR umsitir. Goldið verður við eygnaskannara. Øll eru blivin skannað tá tey koma til leguna, og sóiani verður peningurin drigin frá tá tey skanna eyguni.

Mín ferð í Jordan

Eg eiti Regín Winther Poulsen, og seinastu mánaðirnar havi eg lisið arabiskt í Jordan. Jordan er ógvuliga samansett av flóttafólkum av alskyns uppruna. Jordan hevur verið lítið beinleiðis merkt av óstøðugleikanum, sum er ávísa staðni í miðeystri, men av somu grund hava flóttafólk ofta leitað sær júst til Jordan. Meginparturin av Amman, høvuðsstaðnum í Jordan, er eitt nú búðsett av fólki, sum hava sín uppruna í Palestina. Men Jordan er eisini tað landið í heiminum, sum hevur tikið ímóti flestum flóttafólkum úr Sýria og landið hýsir nakrar av teimum allarstørstu flóttalegunum í heiminum.

Í Jordan búði eg saman við einum vinmanni úr Týsklandi, sum eins og eg, var vanur at skriva fyrri ymiskar miðlar í heimlandi sínum. Tí tóku vit avgerð um at søkja um loyvi at vitja nakrar av flóttalegunum. Við hjálp frá einum journalisti úr Jordan søktu vit um loyvi at vitja Zaatari leguna, sum er tann næststørsta í heiminum og Al-Azraq leguna, sum er nakað minni. Vit høvdu væntað at fingnið loyvi at vitja Zaatari leguna, men ikki Al-Azraq leguna, ið er meira lukkað, men vit fingi loyvi at vitja báðar. Greinarnar um legurnar í hesum blaðið eru nakrar av mínum upplivingum í legunum. Eitt fokus er á, hvussu ymiskar legurnar eru, tí meðan Zaatari legan mest av øllum minti um eina yvirvaksna bygd í einum heldur fátækum landi, minti hin mest um eitt innilukkað búr.

At Jordan, sum er grannaland við Sýria einsamalt hýsir umleið 1,5 flóttafólkum úr Sýria, har bara umleið 650.000 eru skrásett sum flóttafólk og enn minni eru í flóttalegum, eigur at vísa hvussu litlan part av flóttafólkunum vesturheimurin tók ímóti. Borgarakríggjið í Sýria hevur gjørt umleið 5 milliónir fólk til flóttafólk, men tað eru bara umleið 1 millión av hesum, sum flýggjaðu til Evropa. Tað eyðkendi eisini søgurnar hjá ymiskum fólkunum, sum eg mætti á legunum, at tey droymdu um eitt betri lív. Nógv av fólkunum koma frá korum við eitt nú útbúgving, men tey eru merkt av, at børnini ikki fáa sama møguleika.